

naše značka
SZ NPS 11863/2023/6 – NPS 05870/2024

vyřizuje / linka
Ing. Němcová / 388 450 253

datum
3. 6. 2024

Veřejná vyhláška

Správa Národního parku Šumava jako příslušný orgán ochrany přírody (dále jen „správní orgán“, nebo „orgán ochrany přírody“) dle ustanovení § 75 odst. 1 písm. e) zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále "ZOPK"), vykonávající státní správu v ochraně přírody a krajiny na území národního parku podle ustanovení § 78 odst. 2 a odst. 3 ZOPK, v souladu s ustanovením § 25 a § 171 a následujících zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „správní řád“)

Z V E Ř E J Ň U J E

Návrh opatření obecné povahy

Článek 1

Předmět úpravy

I.

Orgán ochrany přírody tímto opatřením obecné povahy upravuje postup činností a předání informací o zavadovém chování problematických **jedinců zvláště chráněného vlka obecného (*Canis lupus*)**;

II.

povoluje podle ustanovení § 56 odst. 1 a odst. 2 písm. a), b) a c) ZOPK v zájmu ochrany volně žijících živočichů, v zájmu prevence závažných škod zejména na dobytku a ostatních typech majetku a v zájmu veřejného zdraví a veřejné bezpečnosti, **výjimku** ze základních podmínek ochrany dle § 50 odst. 1 a 2 ZOPK **jedinců zvláště chráněného vlka obecného (*Canis lupus*)** zařazeného dle § 14 odst. 2 vyhlášky Ministerstva životního prostředí č. 395/1992 Sb. a přílohy č. III této vyhlášky do kategorie kriticky ohrožený, konkrétně výjimku ze zákazu rušit jedince vlka obecného;

III.

povoluje podle ustanovení § 43 odst. 1 ZOPK **výjimku** ze základních podmínek ochrany Národního parku Šumava, konkrétně ze zákazů dle **§ 16 odst. 1 písm. l) ZOPK a § 17 odst. 2 ZOPK**, a to mimo zastavěná území a zastavitelné plochy obcí Národního parku Šumava vjíždět a setrvávat s motorovými vozidly a obytnými přívěsy mimo silnice, místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody a ze zákazu pohybovat se v klidových územích Národního parku Šumava mimo cesty nebo trasy vyhrazené orgánem ochrany přírody, za účelem provádění nezbytných opatření stanovených podle bodu I. tohoto opatření obecné povahy.

Článek 2

Vymezení území

Výjimka je platná na území Národního parku Šumava.

Článek 3

Hlášení problematického chování

- 1) V případě zjištění odlišného chování volně žijícího jedince nebo smečky vlka obecného, spočívající v setrvání jedince nebo smečky v blízkosti člověka při vědomí jeho blízkosti, při výhrůžném chování vlka, při opakovaném vyhledávání lidských sídel a zabezpečených hospodářských zařízení, v napadání psů, domácích zvířat nebo člověka, podrobně konkretizováno v II. a III. stupni závažnosti situace podle Pohotovostního plánu pro řešení situací při výskytu problematických jedinců vlka obecného (schváleného deklarací MŽP a MZe č.j. MZP/2023/630/1108 ze dne 5. 5. 2023 a publikovaného ve Věstníku MŽP, srpen 2023, částka 7, ke stažení na odkazu: https://www.mzp.cz/cz/vestnik_mzp_2023, dále jen „Pohotovostní plán“) nebo následném provedení jednorázové akustického nebo světelného efektu vedoucího k odehnání, zastrašení nebo zaplašení vlka obecného, **učiní každý o této skutečnosti oznámení na tel.: 731 530 223, 731 530 472 nebo prostřednictvím e-mailu: sumava.vlk@npsumava.cz.**
- 2) Po přijetí oznámení provede orgán ochrany přírody vyhodnocení příčin a okolností chování daného jedince či jedinců. Výsledek hodnocení, případné návrhy a opatření sdělí oznamovateli, pokud o tuto skutečnost oznamovatel požádal při hlášení problematického jedince nebo smečky vlka obecného.

Článek 3a

Podmínky uplatňování výjimky

Postup lze uplatnit v případě problematických jedinců vlka obecného pouze za těchto podmínek:

- 1) vyhodnocení příčin a okolností chování daného jedince či jedinců provedené orgánem ochrany přírody prokázalo, že se jedná o chování klasifikované jako problematické. Přičemž jako problematické bude považováno chování v II. a III. stupni závažnosti situace podle Pohotovostního plánu pro řešení situací při výskytu problematických jedinců vlka obecného (schváleného deklarací MŽP a MZe č.j. MZP/2023/630/1108 ze dne 5. 5. 2023 a publikovaného ve Věstníku MŽP, srpen 2023, částka 7, ke stažení na odkazu: https://www.mzp.cz/cz/vestnik_mzp_2023, dále jen „Pohotovostní plán“),
- 2) orgán ochrany přírody písemně v Protokolu o vyhodnocení případu problematického chování vlka stanovil konkrétní opatření a postup adekvátní dané situaci (chování jedince/jedinců vlka obecného),
- 3) jsou uplatňována pouze opatření a postup písemně stanovený orgánem ochrany přírody v Protokolu o vyhodnocení případu problematického chování vlka, a to, s ohledem na podmínku neexistence jiného uspokojivého řešení ve smyslu § 56 odst. 1 ZOPK, vždy od mírnějších (posílení preventivních opatření dle čl. 5.3 Pohotovostního plánu) k plašení (averzivní podmiňování dle čl. 5.4 Pohotovostního plánu),
- 4) v případě jedince, jehož chování bude klasifikované v II. a III. stupni závažnosti situace, resp. případů, kdy to je s ohledem na závažnost a naléhavost možné a potřebné, bude zajištěn intenzivní monitoring, resp. sledování a sběr informací za účelem stanovení příčin a způsobu řešení smělého, problematického či kritického chování vlka (ve smyslu čl. 5. 1 Pohotovostního plánu),
- 5) v případě jedince, jehož chování bude klasifikované v II. a III. stupni závažnosti situace, bude zajištěno averzivní podmiňování (systematické plašení), pokud to orgán ochrany přírody v Protokolu o vyhodnocení případu problematického chování vlka stanoví jako adekvátní opatření s ohledem na podmínku neexistence jiného uspokojivého řešení (podle podmínky č. 3) k odvrácení či omezení smělého, problematického či kritického chování konkrétního jedince/jedinců vlka obecného,

- 6) orgán ochrany přírody projedná způsob provádění monitoringu nebo averzivního podmiňování dle podmínek č. 3 - 5 a ve spolupráci s dotčenými subjekty, kteří se na jejich provádění budou podílet (uživatelé honiteb, příslušnými odborníky aj.) upřesní kdo a jak postup zajistí; způsob, podmínky a upřesnění organizačního zajištění orgán ochrany přírody písemně zaznamená v Protokolu o vyhodnocení případu problematického chování vlka,
- 7) k averzivnímu podmiňování je možné použít pouze takové prostředky, které jsou založeny především na vizuálních a akustických efektech, při jejichž použití nemůže dojít k poranění předmětného zvláště chráněného živočicha, plašení s použitím gumových či plastových projektilů není v rámci této výjimky povoleno,
- 8) předpokládaný počet jedinců dotčených činnostmi na základě udělené výjimky bude za dobu platnosti výjimky v počtech nižších jednotek kusů,
- 9) způsob a četnost kontrol plnění podmínek rozhodnutí je stanoven tak, že u každého ohlášeného případu proběhne za účasti pracovníka orgánu ochrany přírody minimálně jedna fyzická kontrola místa s výskytem problematického vlka,
- 10) ten kdo provede činnost povolenou tímto opatřením obecné povahy, je povinen **do 3 pracovních dnů předložit zprávu o činnostech provedených podle této výjimky**, která bude obsahovat také zhodnocení realizovaných činností ve vztahu k řešené situaci. Reportingovou povinnost dle § 56 odst. 7 ZOPK zajistí orgán ochrany přírody,
- 11) při vstupu osob do klidových území i vjezdu a setrvání motorového vozidla mimo silnice, místní komunikace a místa vyhrazená je nezbytné vždy omezit zásahy do přírodního prostředí na nejnezbytnější míru a postupovat tak, aby nedošlo k ohrožení nebo poškození předmětu ochrany zvláště chráněného území. Orgán ochrany přírody písemně stanoví společně s podrobnostmi provedení dle bodu 2 článku 3a tohoto opatření obecné povahy také případné podmínky provádění opatření ve zvláště chráněném území a dle těchto podmínek je v souladu bodem 3 v článku 3a tohoto opatření obecné povahy nezbytné postupovat,
- 12) vydáním tohoto opatření obecné povahy nejsou nijak dotčeny situace, u nichž je dle zákonů č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, v platném znění a č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v platném znění, vyloučena protiprávnost jednání (především krajní nouze a nutná obrana).

Článek 4

Časová platnost opatření obecné povahy

Opatření obecné povahy je platné do 31. 12. 2026.

Článek 5

Odůvodnění

Orgán ochrany přírody na území Národního parku Šumava přistoupil k vydání tohoto opatření obecné povahy, kterým se povoluje výjimka dle § 56 ZOPK ze základních podmínek ochrany jedinců druhu vlk obecný, jako zvláště chráněného druhu dle § 48 ZOPK a § 14 odst. 2 vyhlášky č. 395/1992 Sb., v kategorii kriticky ohrožený, pro řešení situací při výskytu problematických jedinců vlka obecného, a současně povoluje výjimku dle § 43 ZOPK ze zákazů dle § 16 odst. 1 písm. l) ZOPK a § 17 odst. 2 ZOPK, a to v mimo zastavěná území a zastavitelné plochy obcí Národního parku Šumava vjíždět a setrávat s motorovými vozidly a obytnými přívěsy mimo silnice, místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody a ze zákazu pohybovat se v klidových územích Národního parku Šumava mimo cesty nebo trasy vyhrazené orgánem ochrany přírody.

Vlk obecný byl v minulosti na území ČR i v řadě dalších Evropských zemí prakticky vyhuben. Životaschopná populace se zachovala mj. v oblasti Karpat (na Slovensku a v dalších zemích) odkud se začali vlci v 90. letech minulého století v omezené míře šířit zpět na území ČR (do oblastí Beskyd). Po r. 2000 došlo k rozvoji tzv. středoevropské nížinné populace vlka v oblasti západního Polska a sousedních oblastí Německa (Lužice). V posledních letech se vlci začali z okolních zemí šířit na území ČR ve větší míře a dochází ke vzniku trvalého osídlení a ustálení vlčích teritorií na našem území. Aktuálně je vlkem osídleno celé pohraničí ČR (vyjma jižní Moravy - viz mapové podklady

AOPK ČR) a zejména mladé dispergující jedince je možné zaznamenat i na ostatním území ČR. Vlk se tedy jako vrcholový predátor postupně stává opět přirozenou složkou našich ekosystémů. Nicméně v případě nedostatečné prevence jsou vlci schopni začít využívat i snadno dostupné, avšak zcela nežádoucí zdroje potravy (nezabezpečená stáda hospodářských zvířat, živočišné odpady v okolí sídel a podobně), a to může vést v důsledku až k narušení přirozených vzorců chování, habituaci a následně i nárůstu bezpečnostních rizik pro obyvatele. Na takové chování je pak nezbytné nahlížet jako na „problematické“ a řešit jej, přičemž mohou nastávat i situace, v nichž je nezbytné postupovat bezodkladně nebo včas použít vhodná opatření k prevenci či omezení vzniku nevhodného chování jedinců vlka. Naléhavost včasného řešení takových situací je umocněna skutečností, že s ohledem na sociální chování vlků, může docházet k předání, resp. učení nevhodných návyků u dalších jedinců, případně až v rámci celé smečky. K problematickému chování může docházet také v případě jednotlivých jedinců, jež z důvodu zdravotních omezení nebo jiného handicapu nejsou schopni získávat přirozeně potravu a začnou využívat např. zmíněné dostupné živočišné odpady v okolí sídel, s čímž pak opět souvisí možná bezpečnostní rizika. Problematické chování konkrétních jedinců vlka může mít různý charakter, intenzitu i příčiny, a je proto nezbytné vyhodnocení takového chování a přijetí opatření adekvátních jeho důvodům a hrozcím rizikům – od odstranění nevhodných podnětů a zamezení vznikajícího problematického chování prostřednictvím prevence, po využití averzivního podmiňování. Ve všech případech je nezbytné, aby subjekty provádějící opatření přijímaná v rámci řešení problematického, kritického či ohrožujícího chování vlka postupovaly v souladu s platnými právními předpisy.

Vlk obecný, jako druh, který byl v minulosti v řadě zemí EU téměř vyhuben, je směrnicí Rady 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, zařazen mezi druhy vyžadující tzv. přísnou ochranu ve smyslu čl. 12 směrnice. Současně vlk patří mezi druhy, u nichž směrnice vyžaduje zajištění ochrany vhodných území v rámci soustavy Natura 2000, což je v ČR zajištěno pouze v rámci EVL Beskydy, jako území, kde se vlk v době přistoupení k EU vyskytoval. V rámci ZOPK a vyhlášky č. 395/1992 Sb. je vlk, i v návaznosti na uvedenou ochranu v rámci EU, zařazen mezi zvláště chráněné druhy v kategorii kriticky ohrožený. Zákon stanovuje v § 50 odst. 1 a 2 ZOPK k ochraně zvláště chráněných druhů živočichů základní podmínky ochrany, které zahrnují zákaz škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje těchto živočichů (jednotlivých jedinců), zejména je usmrcovat, zraňovat, chytat, rušit a také zákazy jedince zvláště chráněného druhu držet a dopravovat (a to, s ohledem na § 48 odst. 4 ZOPK, včetně mrtvých jedinců či jejich částí). Ustanovení § 56 ZOPK zakládá možnost povolení výjimky z těchto zákazů a stanovuje podmínky a důvody, za nichž je možné povolení vydat. Výjimku je konkrétně možné povolit v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody a jedná-li se druh chráněný současně podle práva EU (jako je tomu u vlka) současně za předpokladu, že neexistuje jiné uspokojivé řešení, povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany a jedná se o jeden z důvodů uvedených v § 56 odst. 2 ZOPK. Mezi tyto důvody, resp. zájmy, mj. patří zájem veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti, prevence závažných škod, zejména na úrodě, dobytku, lesích, rybolovu, vodách a ostatních typech majetku a také zájem ochrany volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a ochrany přírodních stanovišť (přičemž v tomto případě může jít i o zájem ochrany druhu, který je předmětem řízení o povolení výjimky). Týká-li se výjimka blíže neurčeného okruhu osob, může ji orgán ochrany přírody povolit při splnění stanovených podmínek též opatřením obecné povahy dle § 171 a násl. správního řádu.

V souvislosti s prováděním opatření nezbytných k řešení situací pro výskytu problematických jedinců vlka mohou být dotčeny také zákazy a omezení dané zákonem ve zvláště chráněných územích. Jedná se např. o potřebu sledování problematických jedinců, jejich kontrolu a provedení adekvátního averzivního podmiňování, čímž může vzniknout potřeba vjezdu motorovým vozidlem mimo silnice, místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody či potřeba vstupu do klidových území mimo cesty vyhrazené orgánem ochrany přírody. Nezbytná opatření je tak v některých případech možné provádět pouze na základě povolení výjimky dle § 43 odst. 1 ZOPK. Vzhledem k tomu, že postup v případě výskytu problematického jedince vlka bude vyžadovat zapojení více různých subjektů a konkrétní výčet všech dotčených osob není předem znám, je i zde naplněna podmínka ZOPK a správního řádu pro využití formy opatření obecné povahy ve smyslu § 171 a násl. správního řádu.

Jako metodický a koncepční dokument, jehož dlouhodobým cílem je přispět k zajištění příznivého stavu druhu v souladu s požadavky Směrnice Rady č. 92/43/EHS a současně k socioekonomické přijatelnosti výskytu populace vlka v ČR přijalo Ministerstvo životního prostředí (dále „MŽP“) v roce 2020 Program péče o vlka obecného. V návaznosti na to připravilo MŽP ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství (dále „MZe“) za účelem omezení habituace vlků, zajištění bezpečnosti lidí a prevence závažných škod v důsledku problematického chování jedinců vlka Pohotovostní plán pro řešení situací při výskytu problematických jedinců vlka obecného (dále jen „Pohotovostní plán“), který dne 5. 5. 2023 MŽP a MZe jako ústřední orgány státní správy ochrany přírody i myslivosti společně schválili. Pohotovostní plán byl zveřejněn ve Věstníku MŽP (srpen 2023, částka 7). Pohotovostní plán stanoví pravidla pro flexibilní a transparentní řešení situací výskytu jedinců vlka obecného s doloženým problematickým chováním. Součástí Pohotovostního plánu je specifikace právních podmínek, věcná kategorizace chování vlka od přirozeného až po problematické, a především stanovení postupu pro řešení situací, kdy vlk vykazuje chování smělé, nebojácné až kritické, s cílem tyto situace řešit, a to včetně případného odstranění problematického jedince či jedinců. Výjimka k rušení (systematickému plašení, avrezivnímu podmiňování) je povolena tímto opatřením obecné povahy. Výjimku k odchytu, manipulaci s vlky, k jejich usmrcování, včetně odchytu a usmrcování kříženců je v souladu s výše uvedenými metodickými dokumenty řešeno i na území Národního parku Šumava rovněž předem a to tak, aby bylo možné reagovat na nastalou situaci velmi operativně, avšak s ohledem na to, že se jedná o zvláště chráněné území se všemi specifiky, které k němu dle ZOPK náleží, byla tato výjimka vydána jinou formou správního aktu.

Orgán ochrany přírody jako podklady správního řízení vložil do spisu zn. SZ NPS 11863/2023 následující dokumenty: Program péče o vlka, který v roce 2020 vydalo MŽP, Pohotovostní plán pro řešení situací při výskytu problematických jedinců vlka obecného (Věstník MŽP, srpen 2023, částka 7), společnou deklaraci MZe a MŽP o jednotném postupu (čj. MZP/2023/1108 ze dne 5. 5. 2023) a sdělení MŽP ze dne 4. 8. 2023 vydané pod čj. MZP/2023/630/1867, v němž je uvedena nemožnost uplatnění dříve domluvených postupů zahrnujících atrakci dle správního řádu. Všechny tyto podklady správní orgán umístil k nahlížení na úložiště Nextcloud a jsou dostupné na odkazu: <https://nextcloud.npsumava.cz/nextcloud/index.php/s/kPE7PogscFCDxJt>

Správní orgán je povinen postupovat v souladu se zákony a ostatními právními předpisy (§ 2 odst. 1 správního řádu). Správní orgán uplatňuje svou pravomoc pouze k těm účelům, k nimž mu byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, a v rozsahu, v jakém mu byla svěřena. Jak je uvedeno v ustanovení § 10 správního řádu, správní orgány jsou věcně příslušné jednat a rozhodovat ve věcech, které jim byly svěřeny zákonem nebo na základě zákona. K vedení správního řízení je však dále nezbytná i místní příslušnost (§ 11 správního řádu). Jen věcně i místně příslušný správní orgán může provést jednotlivé úkony ve správním řízení. Pokud by věc obdržel správní orgán, který není věcně nebo místně příslušný, je povinen věc bezodkladně usnesením postoupit (§ 12 správního řádu). Zde je více než patrné, že veškerá tíha správního procesu i správního rozhodování včetně veškerých úkonů s tímto souvisejících např. vydávání Protokolu o vyhodnocení případu problematického chování vlka apod., včetně stanovení konkrétního postupu, který musí odpovídat zákonem dané podmínce neexistence jiného uspokojivého řešení ve smyslu § 56 odst. 1 ZOPK, nelze přenést na nikoho jiného a bezesporu ji musí vykonávat pouze věcně a místně příslušný správní orgán, kterým je v tomto případě pouze Správa Národního parku Šumava, jako příslušný orgán ochrany přírody v této věci.

Jiná situace může nastat v místech, kde je více místně příslušných správních orgánů. Tam může existovat možnost určité dohody ve smyslu ustanovení § 11 odst. 2 správního řádu. Tato situace zde však nenastává. Pokud by o věcech spojených se správním úkonem rozhodoval věcně nepřislušný správní orgán, či dokonce subjekty, které nejsou žádným správním orgánem, je to i důvodem pro postup dle § 77 odst. 1 správního řádu.

Nicméně jistě nelze popřít to, že správní orgány mají v zájmu dobré správy vzájemně spolupracovat (§ 8 odst. 2 správního řádu) a správní orgán je povinen dbát, aby přijatá řešení byla v souladu s veřejným zájmem, a aby odpovídala okolnostem daného případu (§ 2 odst. 4 správního řádu). S ohledem na závažnost a zároveň i citlivost řešeného tématu je jistě více než potřebné vzájemně spolupracovat a komunikovat se všemi dotčenými státními orgány, samosprávou i dotčenými fyzickými i právníckými osobami, které mohou významně přispět k řešení nastalé situace. Nezbytné je jistě i nastavit funkční systém vzájemného informování a operativního předávání nových poznatků. Tento princip však nemusí být nezbytně nutně zakotven ve správním aktu samotném, neboť vychází ze základních zásad vedení správního řízení, které jsou uvedeny ve správním řádu. Navíc přenesení

rozhodovací pravomoci na jiné subjekty naráží v tomto konkrétním případě na již výše zmíněná rizika snižující právní jistotu vydávaného aktu.

Toto opatření obecné povahy v souladu s Pohotovostním plánem a v návaznosti na výše uvedené povoluje pro nezbytné případy řešení situací při výskytu problematických jedinců vlka obecného výjimku podle ustanovení § 56 odst. 1 a odst. 2 písm. a), b) a c) ZOPK a ze zákazů stanovených § 50 odst. 2 ZOPK, konkrétně ze zákazu rušit jedince vlka obecného a současně povoluje pro účely provádění nezbytných opatření k řešení situace při výskytu problematického jedince výjimku dle § 43 odst. 1 ZOPK ze zákazů stanovených dle § 16 odst. 1 písm. l) ZOPK a § 17 odst. 2 ZOPK, a to mimo zastavěná území a zastavitelné plochy obcí Národního parku Šumava vjíždět a setrvávat s motorovými vozidly a obytnými přívěsy mimo silnice, místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody a ze zákazu pohybovat se v klidových územích Národního parku Šumava mimo cesty nebo trasy. Důvodem povolení výjimky je zajištění podmínek pro řešení situací při výskytu problematických jedinců vlka obecného, zejména v případech, kdy by docházelo k ohrožení bezpečnosti a zdraví osob, tj. v případech ve smyslu § 56 odst. 2 písm. c) ZOPK. Současně jsou za problematické chování podle Pohotovostního plánu (tabulky č. 1) považovány i ty případy, kdy by docházelo ke škodám na hospodářských zvířatech při opakovaném překonávání řádně provedených a funkčních preventivních opatření k zabezpečení hospodářských zvířat (provedených v souladu se *Standardem na ochranu hospodářských zvířat před útoky velkých šelem*¹) a řešení takových případů je možné považovat za zájem prevence závažných škod ve smyslu § 56 odst. 2 písm. b) ZOPK. Včasné a adekvátní řešení problematického chování jedinců vlka je však i prevencí případného rozšíření takového způsobu chování, učení se ze strany dalších jedinců v rámci smečky, a je tedy také součástí ochrany druhu ve smyslu § 56 odst. 2 písm. a) ZOPK. Stejně tak se tento důvod, resp. zájem ochrany samotných potenciálně problematických jedinců či ostatních členů smečky uplatní, pokud jde o nezbytný monitoring a určení příčin a okolností chování - takový monitoring umožňuje následně stanovit adekvátní opatření a zacílit je skutečně jen na jedince spojené s problematickým chováním. Povolení výjimky je tak s ohledem na uvedené také v zájmu ochrany přírody ve smyslu § 56 odst. 1 ZOPK a zejména zajištění bezpečnosti a zdraví osob je současně jednoznačně jiným převažujícím veřejným zájmem ve smyslu tohoto ustanovení (a to i vzhledem ke skutečnosti, že přítomnost jedince s problematickým chováním, zejména pokud jde o chování v nejvyšších stupních závažnosti, není žádoucí ani z hlediska ochrany ostatních jedinců a druhu jako celku a intenzita zájmu ochrany daného jedince je tím tedy snížena).

Povolení výjimky stanovené tímto opatřením obecné povahy se v souladu s Pohotovostním plánem týká pouze problematických jedinců vlka, přičemž celý postup by měl vést pokud možno k identifikaci konkrétních problematických jedinců a volbě řešení, které bude adekvátní dané situaci. Případné systematické plašení jedinců s narušeným chováním nepovede k negativnímu ovlivnění zachování či dosahování příznivého stavu druhu v ČR ve smyslu podmínky stanovení § 56 odst. 1 ZOPK, neboť s ohledem na riziko přenosu nežádoucích vzorců chování jejich averzivní podmiňování naopak přispěje k dosažení či následně udržení příznivého stavu (v kontextu společenské udržitelnosti). Uplatnění postupu podle tohoto opatření obecné povahy se předpokládá jako výjimečné, pouze v nezbytných, nejzávažnějších případech (ve smyslu tabulky č. 1 Pohotovostního plánu), jelikož není tímto opatřením obecné povahy povolováno usmrcení jedince vlka, tudíž nedojde k významnému ovlivnění početnosti druhu ani narušení dalších charakteristik rozhodných pro hodnocení stavu druhu.

Povolení výjimky formou opatření obecné povahy má v daném případě preventivní charakter, má umožnit adekvátní a včasné řešení situací při výskytu problematických jedinců vlka obecného (které by v případě řešení povolení individuálními správními akty, v každém jednotlivém případě, nebylo možné s ohledem na správní lhůty apod. zajistit) a s ohledem na to je podmínka neexistence jiného upokojivého řešení stanovená § 56 odst. 1 ZOPK zohledněna jak v rozsahu povolovaných zásahů a jejich podmínek, tak je současně stanovena jako základní princip pro postup orgánu ochrany přírody. Povolení výjimky se týká celé škály situací, které mohou s (potenciálně) problematickým chováním jedinců vlka souviset a také tedy celého komplexu možných řešení, kdy ale bude po vyhodnocení situace, využito vždy nejvhodnější a nejméně invazivní řešení, od odstranění příčin a nežádoucích podnětů (jako je např. dostupnost živočišných odpadů v okolí sídel), zajištění averzivního podmiňování (tedy systematického plašení, pokud je v daném případě možné využít). V některých případech může být příčinou problematického chování (např. pohybu jedince a vyhledávání

¹ Standard AOPK ČR: Ochrana hospodářských zvířat před útoky velkých šelem, SPPK E 02 006

potravy v blízkosti sídel) zranění, zdravotní omezení či jiný handicap takového jedince - takové situace je rovněž nutné posoudit a zvolit řešení s ohledem na stav daného jedince i míru rizik. V případech škod na hospodářských zvířatech je přednostně nezbytné zajistit opatření k prevenci a minimalizaci vzniku škod (provedení opatření dle *Standardu AOPK ČR: Ochrana hospodářských zvířat před útoky velkých šelem, SPPK E 02 006*).

Pohotovostní plán stanovuje předpoklad vydání nezbytných povolení tak, aby bylo možné v případě potřeby bezodkladně aplikovat nezbytná opatření. Z důvodu zajištění odbornosti postupu v jednotlivých případech na základě vyhodnocení příčin a závažnosti chování, které provede vždy u každého případu orgán ochrany přírody a současně stanoví, jaká konkrétní opatření se uplatní a jak budou (po organizační apod. stránce) realizována, přičemž zajistí, aby při uplatnění opatření byla odpovídajícím způsobem zohledněna podmínka neexistence jiného uspokojivého řešení (aby opatření byla volena adekvátně situaci od mírnějších po ta závažnější) a současně byly zohledněny další podmínky stanovené právními předpisy. Proto byly pro uplatňování výjimky v článku 3a stanoveny podmínky 1 – 6. Zajištěny musí být rovněž podmínky stanovené zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, a dalšími předpisy. Mimo jiné i proto byla vyloučena metoda plašení založená na použití gumových či plastových projektilů (článek 3a podmínka č. 7). Při neodborném použití těchto projektilů může dojít k poranění živočicha a to i k závažnému (zlomeniny) a vzniku trvalého handicapu, což by zcela logicky nevedlo k odstranění řešeného problému, kterým bude ve většině případů inklinace k dostupnější potravě, ale naopak by bylo možné předpokládat naprostou odkázanost zraněného jedince na tento typ potravy, což by bylo zcela v rozporu s cílem vydávaného opatření obecné povahy. Dle ustanovení § 56 odst. 7 ZOPK platí pro obsah opatření obecné povahy náležitosti uvedené v § 5b odst. 3 ZOPK. Proto bylo v článku 3a v podmínce č. 8 uvedeno to, že výjimkou budou dotčeny nižší jednotky kusů předmětného zvláště chráněného druhu živočicha. Dále s i ohledem na toto ustanovení byla formulována podmínka použít pouze takové prostředky, které jsou založeny především na vizuálních a akustických efektech, při jejichž použití nemůže dojít k poranění předmětného zvláště chráněného živočicha (článek 3a podmínka č. 7) a správní orgán si v dalších podmínkách vyhradil možnost Protokolem o vyhodnocení případu problematického chování vlka rozhodnout o časových a místních okolnostech uplatňování předmětné výjimky. Jednou z posledních podmínek uvedenou v § 5b odst. 3 ZOPK je povinnost stanovit způsob kontrol, které bude orgán ochrany přírody provádět. Proto byl do podmínek uplatňování výjimky včleněn i bod, který tuto četnost i způsob stanovuje (článek 3a podmínka č. 9). Dále dle ustanovení § 56 odst. 7 ZOPK platí pro obsah opatření obecné povahy i náležitosti uvedené v § 5b odst. 5 ZOPK, kde je tomu, kdo provádí činnosti dle odst. 1 § 5b ZOPK stanovena povinnost do 31. 12. každého roku platnosti výjimky nahlásit zásah provedených na základě udělené výjimky. Orgán ochrany má v úmyslu tuto reportingovou povinnost provést sám, nicméně toto lze uskutečnit jen po nahlášení realizací konkrétních zásahů, proto byla v článku 3a stanovena podmínka č. 10.

Podmínky stanovené pro uplatňování výjimky dle § 56 ZOPK tedy v souladu Pohotovostním plánem specifikují postup řešení situací při výskytu jedince vlka s problematickým chováním (nebo při podezření na takové chování) a podmínky jednotlivých opatření, jež budou přijata. Konkrétně je v rámci podmínek zakotven postup, který by měl na základě vyhodnocení dané situace, její závažnosti, příčin apod., vést k aplikaci adekvátních opatření, které stanoví orgán ochrany přírody při respektování podmínky neexistence jiného řešení. Uplatněna by měla být vždy taková opatření k řešení situace, která budou adekvátní dané situaci a příčinám chování jedince, a to vždy od mírnějších po ta, které představují významnější zásah do přirozeného vývoje daného jedince či jedinců vlka (tedy od neinvazivních opatření spočívající především v odstranění podnětů, které k nevhodnému chování, jako je přibližování k sídlům, vedou, vč. provedení potřebných a účinných opatření k ochraně hospodářských zvířat, po případné plašení aj. averzivní podmiňování). Součástí tohoto postupu bude zajištění případného intenzivního monitoringu, resp. sledování a sběru dalších informací vedoucích k upřesnění poznatků o tom, jaké je chování daného jedince či jedinců a jaké jsou jeho příčiny. Toto sledování může zahrnovat sběr a analýzu vzorků (trsu, srsti apod.), použití záznamových zařízení (fotopasti) a dalších metod sledování pohybu jedinců. Ve vybraných případech bude smysluplné zajistit averzivní podmiňování (systematické plašení či zastrasování) k odvrácení či omezení nežádoucího chování jedinců, toto podmiňování může být realizováno především světelnými či zvukovými způsoby. Cílem odborně provedeného averzivního podmiňování je propojení si nežádoucího (vlastního) chování jedince vlka s nepříjemným prožitkem tak, aby je od dalšího obdobného počínání v budoucnu odradilo. V žádném případě není účelem zvířata zraňovat nebo dokonce tímto způsobem usmrcovat. Jak potřebnost zajištění monitoringu, tak averzivního

podmiňování (které je i dle Pohotovostního plánu využitelné jen v určitých specifických případech) však bude záviset na situaci a podmínkách - v některých případech budou příčiny a charakter chování jedince dostatečně zřejmé. Pokud tedy nebyly příčiny a závažnost situace od počátku zřejmé, je nezbytné, aby orgán ochrany přírody Protokol o vyhodnocení případu problematického chování vlka vydal až po opakovaném projednání a zhodnocení dostupných informací (vzešlé z monitoringu, resp. sledování a sběru informací) právě s ohledem na podmínku neexistence jiného uspokojivého řešení.

Část opatření obecné povahy týkající se výjimek dle § 43 odst. 1 ZOPK [§ 17 ZOPK, 16 odst. 2 písm. l) ZOPK] navazuje na předchozí a povoluje v nezbytném rozsahu výjimku ze zákazů vstupu osob do klidového území Národního parku Šumava mimo cesty vyznačené orgánem ochrany přírody) a ze zákazu vjezdu motorových vozidel mimo silnice místní komunikace a míst vyhrazených orgánem ochrana přírody v Národním parku Šumava pro účely provádění orgánem ochrany v Protokolu o vyhodnocení případu problematického chování vlka stanovených opatření k řešení situace při výskytu problematického jedince vlka. Řešení situací, při nichž vzniká ohrožení bezpečnosti a zdraví osob, stejně jako řešení závažných škod na hospodářských zvířatech, představuje veřejný zájem, který převažuje nad zájmem ochrany přírody. Při stanovování podmínky č. 11 bylo přihlédnuto k tomu, že výjimka je povolována v mimořádně cenném území, na něž je navíc vázána řada zvláště chráněných druhů citlivých na rušení, proto je nutné výjimku užít pouze v rozsahu, který stanoví Protokol o vyhodnocení případu problematického chování vlka, kde budou vyřčeny i časové a místní okolnosti, za nichž lze výjimku využít.

Časová platnost tohoto opatření obecné povahy, do 31. 12. 2026, byla stanovena s ohledem na nutnost časové omezení výjimky dle § 56 ZOPK a potřebu vyhodnotit efektivitu nastaveného systému.

Článek 6

Vyjádření dotčených orgánů

Jak bylo opakovaně uvedeno, vlk obecný je podle § 2 písm. c) zákona o myslivosti, zařazen mezi zvěř. Postup podle tohoto opatření, pokud jde o plašení jedinců vlka, proto nelze uplatňovat, aniž by byly splněny podmínky stanovené zákonem o myslivosti. Při provádění plašení musejí být kromě podmínek daných tímto opatřením obecné povahy i podmínky dané zákonem o myslivosti. Podle § 66 zákona o myslivosti mají být rozhodnutí podle zákona o myslivosti vydávána v dohodě s příslušnými orgány ochrany přírody. Tato dohoda je zpravidla formalizována prostřednictvím závazných stanovisek vydávaných orgány ochrany přírody, nicméně tato dohoda, resp. závazné stanovisko je dle § 65 zákona nezbytné pouze, pokud není „předepsán jiný postup“. Povolení výjimky dle § 56 ZOPK a výjimky dle § 43 ZOPK stanovené tímto opatřením obecné povahy lze tedy považovat za takovýto „jiný postup“ a nebudou-li v rámci rozhodnutí dle zákona o myslivosti stanovovány podmínky, jež by měnily podmínky povolení výjimky nebo s nimi byly v rozporu, není opakované vyjádření orgánu ochrany přírody formou stanoviska nezbytné.

Článek 7

Poučení

Proti opatření obecné povahy nelze podle § 173 odst. 2 správního řádu podat opravný prostředek. Řízení o návrhu opatření obecné povahy je písemné.

Obecním úřadům obcí, v jejichž správních obvodech se tento návrh obecné povahy doručuje, jsou písemnosti ke zveřejnění zaslány nejpozději v den vyvěšení na úřední desce Správy Národního parku Šumava. Obecní úřad je povinen písemnost bezodkladně zveřejnit na své úřední desce. Orgán ochrany přírody tímto žádá v souladu s ustanovením § 172 odst. 1 správního řádu **obecní úřady obcí**, jejichž správních obvodů se opatření obecné povahy týká, o **vyvěšení tohoto návrhu opatření obecné povahy na svých úředních deskách po dobu nejméně 15 dnů** a o vyznačení data vyvěšení a sejmutí a **zaslání zpět orgánu ochrany přírody** (kopie s vyznačením data vyvěšení a sejmutí).

Návrh opatření obecné povahy se doručuje veřejnou vyhláškou dle § 25 správního řádu, vyvěšením na úřední desce Správy Národního parku Šumavy **po dobu nejméně 15 dnů a zveřejněním způsobem umožňujícím dálkový přístup. Poslední den této lhůty je dnem doručení.**

Návrh opatření obecné povahy je souladu s ustanovením § 64 a ustanovením § 171 a násl. správního řádu dostupný na elektronické úřední desce Správy Národního parku Šumava (<https://www.npsumava.cz/uredni-deska/>).

Podle ustanovení § 172 odst. 4 správního řádu může k návrhu opatření obecné povahy kdokoli, jehož práva, povinnosti nebo zájmy mohou být opatřením obecné povahy přímo dotčeny, uplatnit u správního orgánu písemné připomínky. Správní orgán je povinen se připomínkami zabývat jako podkladem pro opatření obecné povahy a vypořádat se s nimi v jeho odůvodnění. Připomínky je možno podávat ke správnímu orgánu ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení tohoto návrhu. Zmeškání úkonu nelze prominout.

Podle ustanovení § 172 odst. 5 správního řádu mohou vlastníci nemovitostí, jejichž práva, povinnosti nebo zájmy související s výkonem vlastnického práva mohou být opatřením obecné povahy přímo dotčeny, podat proti návrhu opatření obecné povahy písemné odůvodněné námitky ke správnímu orgánu ve lhůtě 30 dnů ode dne jeho zveřejnění. Zmeškání úkonu nelze prominout. O námitkách rozhoduje správní orgán, který opatření obecné povahy vydává. Jestliže by vyřízení námítky vedlo k řešení, které přímo ovlivní oprávněné zájmy některé osoby jiným způsobem než návrh opatření obecné povahy, a není-li změna zjevně též v její prospěch, zjistí správní orgán její stanovisko. Rozhodnutí o námitkách, které musí obsahovat vlastní odůvodnění, se uvede jako součást odůvodnění opatření obecné povahy (§ 173 odst. 1). Proti rozhodnutí se nelze odvolat ani podat rozklad. Změna nebo zrušení pravomocného rozhodnutí o námitkách může být důvodem změny opatření obecné povahy.

Připomínky a námitky k tomuto návrhu opatření obecné povahy podávejte písemnou formou ve lhůtě 30 dní od jeho doručení na adresu:

Správa Národního parku Šumava
1. máje 260
385 01 Vimperk

dat. schránka: mmwuufk

Článek 8

Vyhodnocení připomínek uplatněných k návrhu opatření obecné povahy

Bude doplněno po projednání.

Článek 9

Rozhodnutí o uplatněných námitkách

Bude doplněno po projednání.

Článek 10

Navrhovaná účinnost

Toto opatření obecné povahy nabývá účinnosti v souladu s ustanovením § 173 odst. 1 správního řádu, patnáctým dnem po dni vyvěšení veřejné vyhlášky, kterým bylo oznámeno.

Článek 11

Závěrečná ustanovení

Do opatření obecné povahy, včetně příloh a odůvodnění může každý nahlédnout na Správě Národního parku Šumava, 1. máje 260, 385 01 Vimperk, nebo na dotčených obecních úřadech.

Otisk úředního razítka

Mgr. Martin Pazourek
vedoucí odboru

Vyvěšeno dne: Sejmuto dne:.....

Den doručení:.....

Razítko, podpis oprávněné úřední osoby potvrzující vyvěšení a sejmutí na úřední desce

ROZDĚLOVNÍK:

Úřední deska Správy NP Šumava

Obdrží prostřednictvím DS:

- Město Železná Ruda, Klostermannovo náměstí 295, 340 04 Železná Ruda
- Městys Čachrov, Čachrov 55, 339 01 Klatovy
- Obec Prášíly, Prášíly 110, 342 01 Sušice
- Město Hartmanice, Hartmanice 75, 341 81 Hartmanice
- Město Rejštejn, Náměstí Svobody 1, 341 92 Kašperské Hory
- Město Kašperské Hory, Náměstí 1, 341 92 Kašperské Hory
- Obec Srní, Srní 113, 341 92 Kašperské Hory
- Obec Modrava, Modrava 63, 341 92 Kašperské Hory
- Obec Horská Kvilda, Horská Kvilda 40, 384 93 Kvilda
- Obec Kvilda, Kvilda 17, 384 93 Kvilda
- Obec Borová Lada, Borová Lada 38, 384 92 Borová Lada
- Obec Nové Hutě, Nové Hutě 108, 385 01 Vimperk
- Obec Nicov, Nicov 33, 384 73 Stachy
- Obec Stachy, Stachy 200, 384 73 Stachy
- Obec Horní Vltavice, Horní Vltavice, 384 91 Horní Vltavice
- Městys Strážný, Strážný 23, 384 43 Strážný
- Obec Lenora, Lenora 36, 384 42 Lenora
- Město Volary, Náměstí 25, 384 51 Volary
- Obec Stožec, Stožec 54, 384 44 Stožec
- Obec Želnavá, Želnavá 2, 384 51 Volary
- Obec Nová Pec, Nová Pec 43, 384 62 Nová Pec
- Město Horní Planá, Náměstí 54, 382 26 Horní Planá